

ד.א.ל.ז.ז.ר

עלון לשבת קודש

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

נושא השבוע: נישואין (לו)

ל' ניסן תשפ"ג 1471 (שנה כח')

הפטרה: "השמים כיסאיי"
(ישעיה סו)

פרשת תזריע מצורע - ראש זודש

"וידבר ה' אל משה לאמר דבר אל בני ישראל לאמר אשה כי תזריע..." (יב,א-ב)

מדוע נכתבה המילה "לאמר" פעמיים?

אלא, כיוון שמצווה זו נאמרה לנשים ואליהן צריך לדבר בלשון רכה שנאמר: "כה תאמר לבית יעקב" זו אמירה רכה, לכן נכתב "לאמר" פעמיים כדי להדגיש זאת, כיוון שהאישה דמעתה מצויה (גמ' בבא מציעא נט.) יש לדבר אליה בלשון רכה וכך גם הדברים יתקבלו על ליבה ביתר קלות ובהנעימות.... (תורת הפרשה)

"אשה כי תזריע וילדה זכר" (יב,ב)

יש לפרש בדרך רמז על פי דברי רבותינו בגמרא (ברכות יז.): נשים במה זוכות לעולם הבא? בזכות שמגדלות ומוליכות את בניהם לתלמודי תורה.

וזה שכתוב: "אשה" - עיקר זכות האישה, "כי תזריע וילדה זכר" - שזוכה שבניה עוסקים בתורה ומגדלת אותם לתורה ומצוות ולמעשים טובים.

ואם נקבה תכל... (יב,ה)

ישנם אנשים בורים שאם ילדה אשתו זכר, הוא אוהבה ומכבדה כבוד גדול, ואם ילדה בת - הוא מתנהג כלפיה בקרירות וגורם לעצבות ומתח בבית.

והעושה כן טועה טעות חמורה, וכי אשתו הלכה לשוק ובחירה לקנות לה בת או בן?

אלא צריך לשמוח במתנה שהשם יתברך נתן לו ולא להיות חלילה כפוי טובה כלפיו יתברך ויחשוב בליבו כמה זוגות כמהים לפניו בטן ולא עלה בידם (פלא יועץ).

השקפת היהדות

חשיבות חיזוק הקשר הרוחני

מובא בספר "חוקי הנשים" לבן איש חי זיע"א: אישה אחת מהנשים הצנועות הייתה חביבה על בעלה וקנה לה תכשיטים יקרים מפנינים, יהלומים ומוזהב. יום אחד ענדה תכשיטיה והלכה לבית חברתה לדרוש בשלומה וישבה עימה ותוך שהן משוחחות ביניהן אמרה לה: ראי את תכשיטי היפים ועד כמה הם משובחים וערכם רב. השיבה לה חברתה: ראיתי אותם והתבוננתי בהם, בעז"ה תהני מהם ותענדי לכבוד בעלך, אמרה לה: אשמח אם גם את תראי לי תכשיטים שקיבלת כדי שגם אני אברך עליהם. השיבה לה: בעוד שעה קלה אראה לך אותם. לאחר שעה שבו בניה מן התלמוד תורה והם ילדים צדיקים, חכמים ונבונים ובעלי דרך ארץ שכולם מהללים אותם על מעשיהם הטובים ותכונותיהם הנעלות, התבוננה בהם ארוכות ואחר אמרה לה אימם: לילדי היקרים התכוונתי והבטחתי להראותם לך, ומהו ההבדל בין תכשיטי לתכשיטייך?

השיבה לה: יש הבדלים גדולים כרחוק הארץ מן השמים וכל המדרגיות לא ישוו לאצבע אחת מאצבעותיהם, הליכותיהם הנעימות, שכלם ופקחותם טובים מכל התכשיטים. אחותי ניצחת אותי באלה "התכשיטים" אשר הראית לי, ואברך אותך שהבורא ישמחכם ותשמחו בחופתם ותראו בנים ובני בנים

ההצלחה מביאה הרבה "חברים", אך הנפילה מוכיחה מי הם החברים האמיתיים.

ע"פ "אור החיים" אופק תל אביב * **לא לעיין בזמן תפילה** * שקיעה 7:15-7:19 * סוף זמן ק"ש 8:42-8:38

כניסת שבת: 6:55 יציאת שבת: 7:46 יציאת שבת: 8:36

אין ספק שכל ילד שנולד להוריו מחזק את הקשר ביניהם, שהרי קשר בין בני זוג מתבסס על שלושה דברים: **קשר טבעי, קשר רוחני, וקשר משפחתי** – דרך הילדים הנולדים להם והטיפול המסור בכל צרכיהם, אך יש להקפיד לחזק את הקשר הרוחני, ו"א את הזוגיות ביניהם. אם זה לצאת יחד לבד ולשוחח על כל מיני נושאים, ללמוד מספר מוסר קטע קטן בכל יום. וכן כל דבר שמחזק את הקשר ביניהם ולא עובר דרך הטיפול בילדים, יבטיח נישואים יציבים גם לאחר שעני הקשרים האחרים יהפכו לשוליים יותר הן מחמת הגיל והן שהילדים כבר התחתנו ואז הקשר הרוחני נעשה דומיננטי יותר,

כי אם לא מטפחים אותו מתחילה אזי שבני הזוג מגיעים לגיל השלישי היינו +60, הם מוצאים את עצמם בלא קשר אמיתי המביא לא פעם ל"פירוד החבילה" משום שאין להם מה לעשות אחד עם השני. לכן נטפח את הקשר הנ"ל מתחילת הנישואין ונקדיש זמן לחזק את ה"ביחד" הזה, וזה יבטיח בס"ד את עתידנו כזוג לחיים טובים ושמחים לאורך ימים ושנים.

מעשה שהיה

השיב אבדה ומצא את שידוכו

להלן סיפור מופלא, המעובד מתוך 'עלינו לשבח'. ניתן ללמוד ממנו כיצד בורא עולם משדך בעולמו, גם כאשר נראה במבט ראשון שאין כל סיכוי לשידוך זה. בנוסף ניתן לראות כי ממעשה חסד לא מפסידים לעולם. מה שנגזר לאדם משמיים שיגיע לו – בסופו של דבר יגיע אליו. להלן פרטי הסיפור:

מדובר בשידוך, שנעשה בין אחת מהמשפחות העשירות ביותר בבני-ברק לבין משפחה עניה ודחוקה מאוד מירושלים.

שאף שדכן, לא היה מעלה על דעתו, ולו יהא היצירתי ביותר, לקשר את הקצוות ולהציע את בתו של זה לבנו של זה.

אם כן, כיצד בורא העולם שידך ביניהם? בנה של אותה משפחה ירושלמית, בן תורה מופלא, עמד בתחנת האוטובוס. לפתע הוא הבחין בתיק שחור גדול, שמונח בצורה מחשידה על הספסל. מכיוון שחשש שמא מדובר במטען חבלה, החליט להתרחק מהמקום ולהתקשר לכוחות הביטחון. אולם לאחר מכן נזכר, שכאשר הגיע לתחנה, התיק עדיין לא היה שם.

מהרגע שהגיע לשם, עברו בתחנה רק יהודים חרדים. אם כן, תיק זה נשכת, מן הסתם, על ידי יהודי חרדי שהמתין בתחנה. הוא ניגש לתיק ופתח אותו (אין במעשה זה הוראה לרבים. בכל מקרה בו קיים חשש ואפילו הקטן ביותר, יש להזעיק את המשטרה).

וחשב שימצא בתיק מסמכים, שיעידו מי הבעלים של התיק, ונדהם לגלות כי בתיק מונחות עשרות חבילות של דולרים. הוא הבין במבט קל בתכולת התיק, כי יש שם לפחות עשרות אלפי דולרים, אם לא מאות! אין ספק, כי המאבד יצטרע צער רב על אבדתו, אם לא תחזור אליו!

לכן החליט להמתין בתחנה במשך הזמן העומד לרשותו, כדי שאם המאבד ירגיש בחסרון אבדתו, לבטח הוא יחזור במהירות לתחנה. הוא כמובן יוכל להשיב לו את האבדה לאחר קבלת סימנים מובהקים.

הזמן שעמד לרשותו חלף. לצערו הרב הבעלים לא חזר לתחנת האוטובוס לחפש את התיק. והוא הישיבה נאלץ לחזור לביתו, כשבידו התיק עם אותן חבילות רבות של דולרים.

הוא סיפר לאביו את מה שאירע, לאחר מכן המשפחה כולה נרתמה: הבן עם כל שאר אחיו הכינו מודעות גדולות של 'השבת אבדה'. תלו אותן בבתי הכנסת באזור ובכל השכונות הסמוכות, שהוא הניח שהבעלים יראה את אחת המודעות ויפנה אליו כדי לקבל את התיק בחזרה.

לאחר שעות ספורות בלבד, הגיע יהודי חרדי מבני-ברק, שטען כי התיק שלו. הוא שכח אותו

בתחנת האוטובוס. הוא נשאל מספר שאלות ומסר סימנים מובהקים על התיק. לא היה ספק כי אותו האיש הוא אכן מי שאיבד את התיק על תכולתו היקרה. מה רבה הייתה שמחתו כאשר בעל הבית הוציא מהארון את האבידה ונתן לו אותה בשלמות. בעל הבית טרח להדגיש, שלא הוא הביא את התיק מהרחוב, אלא הבן שלו, והצביע על בנו הבחור, שנכחד אף הוא בחדר. כבדרך אגב, האיש סיפר לבני המשפחה, שהוא התכוון ללכת עם הכסף הרב שהיה בתיק לאחד הקבלנים בירושלים כדי לרכוש דירה לבתו, שנמצאת בתקופת שידוכים. הדירה תהיה מיועדת לבת ולחתן העתידי.

הוא הודה נרגשות לכולם על מעשה השבת האבדה ויצא מהבית, כשפיו אינו פוסק למלמל פסוקי הודיה והכרת הטוב לה' על השבת האבדה היקרה.

חלף שבוע ימים בלבד, העשיר התדפק שנית על דלת בית המשפחה בירושלים, הוא לקח את בעל הבית לצד ואמר לו:

"כאשר חזרתי הביתה, סיפרתי לרעייתי את מה שעבר עלי באותו היום ואת דבר אבדת הכסף. התרגשנו מאוד ממעשה האצילי ואשתי התעניינה רבות על משפחתכם. עד מהרה נודע לנו, שהבן שלכם, זה שמצא את האבדה, הוא בן ישיבה מופלג. רבותיו שיבחו אותו רבות והוא עונה לכל הדרישות המגדירות תלמיד חכם. אדם ששוקד על תלמודו ימים ולילות וניחן במידות תרומיות עצומות. חיפשנו חתן כזה לבתנו במשך תקופה ארוכה. מכיוון שנודע לנו, שגם הבן שלכם הגיע לפרק 'האיש המקדש', אני מעז לבוא אליך הפעם כשדכן ולהציע לכם את בתנו, הבה נפגיש אותם יחד ונראה אם יתאימו ואז יהיה אפשר לעשות שידוך".

העשיר הוסיף: "כמובן, שבמקרה שבני הזוג יתאימו וירצו לבנות את ביתם יחד, הדירה שרכשתי השבוע בכסף שנמצא על ידי בנך, תהיה שייכת לבני הזוג".

ההצעה התקבלה כמובן, ותוך ימים ספורים נשברה שם צלחת, במזל טוב.

הלכות כבוד הבעל [ג]

פינת ההלכה

- א. ציוו חכמים את האישה שתהיה מכבדת את בעלה ביותר מדי ויהיה מוראו עליה ותעשה כל מעשיה על פיו, ויהיה בעיניה כמו שר או מלך, עושה רצונו ומרחקת כל מה שישנא (הרמב"ם הל' אישות פ"טו הל' כ).
- יש אומרים שחיוב האישה לכבד את בעלה הוא מן התורה ויש חולקים שאינו אלא מדרבנן (ילקו"י שו"ע שמונת ח"א פ"ג ס"כ), אבל חיוב הבעל לכבד את אשתו אינו אלא מדרבנן (ס).
- ב. כשהאישה רואה שהיא לא מקבלת מחמאות ועידוד מהבעל כמחויב, זה נובע מזה שהגבר בטבעו אינו מרבה להפגין רגשות. במקרה כזה תזמין האישה מחמאות וחיזוקים ע"י שתשאל אותו בתחום שיש בדבר צורך לכך ואז הוא יתפוס את עצמו ויבין שעליו להגיב ולהחמיא כגון: כאשר האישה לובשת בגד חדש או מתקשטת - תשאל "איך אני נראית?", כשהכינה תבשיל מיוחד - תשאל "איך יצא האוכל?", כשניקתה וסידרה את הבית - תשאל האם הבית נקי ומסודר לטעמך? וכיו"ב (הגישותין בהלכה ולאגדה לגר"ד נקי עמ' 87).
- ג. האישה תכבד את בעלה במיוחד בפני הילדים שישמעו כיצד אמא מעריכה את אבא ואת תכונותיו ודואגת לכבודו ולטובתו (חיים של אושר ח"צ לגר"ש כהן פ"ה עמ' עט).
- ד. צריכה האישה לדאוג שהילדים יכבדו את בעלה-אביהם. כגון: אם אחד הילדים התחצף לאבא לא תעבור על כך בשתיקה ותעמוד על כך שהילד יבקש סליחה מהאב ויטיב דרכיו, וזה מקבל מעמד ערכי אצל הילדים לכבד את אב המשפחה. וכל שכן שאין לה לבזות ולהטיל ביקורת על האב בפני הילדים (הגישותין בהלכה ולאגדה עמ' 86).
- ה. רצוי שהבעל והאישה ישבו לאכול יחד לפחות פעם ביום, היות ושעת הארוחה היא שעה של

מפגש איכותי, וכמו שאמרו חז"ל (גמ' סנהדרין קג:) "גדולה לגימה שמקרב את הלבבות", ולכן כדאי שלא להחמיץ הזדמנות זו. ואף אם אחד מבני הזוג רעב והשני עדיין לא הגיע יאכל דבר קל, כדי כשיגיע בן הזוג יוכלו לאכול יחד (הניסוחין בהלכה ולאגדה עמ' 84).

ו. אסור לאשה לקחת כסף מבעלה בלי ידיעתו ורשותו אלא אם כן סיכמו ביניהם שיכולה לקחת ממנו מעות מתי שתצטרך (ק. ילקו"י ח"ב חו"מ סי' ע"א), ומה שקנתה אישה קנה בעלה, לכן אישה שעובדת, כל סך המשכורת שלה שייך לפי ההלכה לבעלה (שו"ע אבה"ע סי' ס"ג סי' פ ס"א). אך מפני שלום בית יש לנהוג בדבר זה בחכמה ותבונה (ק. ילקו"י סי' ע"א סי' ט"ז) מ"מ הבעל לא ישכח כי החובה לפרנס את האישה והילדים חלה עליו (שו"ע אבה"ע סי' ע"א ע"א).

ז. גם אם האישה עובדת ומפרנסת את הבית וכל שכן שהיא המפרנסת העיקרית, לא תחוש עליונות על בעלה, על האישה לזכור שבכל מצב בעלה הוא הסמכות העליונה בבית ועליה לנהוג כלפיו בענוות חן והתבטלות (הניסוחין בהלכה ולאגדה עמ' 82).

ח. אישה נשואה שמנהלת בית עסק לרבים, מותר לשאול רשות מבעלה שבוודאי מסכים עמה שתנהל את העסק כהבנתה (עיין שו"ע חו"מ סי' שנה ס"ה, ק. ילקו"י פס"ס י"ז).

ט. גבאי צדקה אינם מקבלים צדקה מאשה נשואה בסכום גדול אלא רק בסכום קטן וכל זה בסתם, אבל אם הבעל מוחה אסור לקבל ממנה אפילו כל שהוא (שו"ע יור"ד סי' רמח ס"ד). וכן אם אומרת אל תגלו לבעלי שנתתי לכם, אסור לקבל ממנה כיון שמוכן מדבריה שבעלה מקפיד על כך (שו"ת תשובות והנהגות ח"ד סי' ריט, עיין שו"ע חו"מ סי' שנה ס"ה). ואם אומרת שנתנת ברשות בעלה נאמנת (שו"ת נודע ציהודה מה"ק יו"ד סי' ע"ב).

י. מאחר וחובה על הבעל לקבוע עיתים ללימוד תורה (שו"ע יו"ד סי' רמז ס"א) מצוה על האישה לעזור לבעלה כדי שיעסוק בתורה (הרמ"א יו"ד סי' רמז ס"ו) כגון: ע"י שמאפשרת לו שיהיה לו זמן פנוי ללמוד, מעודדת אותו ללמוד, ממתנה לו שיחזור מהלימוד וכשחוזר תקבל את פניו בסבר פנים יפות (גמ' ברכות י"ז). ואם עושה כן חולקת עם בעלה בשכר הלימוד (הרמ"א יו"ד פ"ד).

יא. כבבש נאמר "אל תהיה צודק -תהיה חכם" (אימרה מזהירות דלרבים) כך גם ב"כביש החיים" ובחי המשפחה בפרט הנוהג כן חוסך לעצמו הרבה מריבות ועוגמות נפש (ד.ע. ע"פ הג"ל).

לסיכום: רעיה יקרה! נישאת לבעלך, ויחד אתם בונים את בתיכם המשותף. את העזר שבחר ה' לתת לבעלך, דווקא איתך הוא יוכל להגיע לשלמותו. יש לך את היכולת הבלעדית לגמול עימו טוב וחסד ברמה שאף אחד לא יכול, רק את, כרעייתו ועזרתו בחיים. התמסרותך אליו מתוך התבטלות וענווה, נחקקת בלבבו בחותם של אהבה, וברצון עז להרעיף עליך כל טובה שיכול. את -עיקר הבית, מאפשרת את קיומו ותיחזוקו כבסיס איתן המושך אליו את הבעל והילדים, ומהווה חומה איתנה כנגד פגעי הרחוב. זכרי כי בארמונו, בעלך הוא מלך ואת היי מלכה לציודו. הרשי לעצמך לקבל ממנו, לחסות בצילו, לשמוח בכל טובה המורעפת עליך ממנו, ולמצוא בו משענת ומנוח אשר ייטבו עימך.

זכרי! ככל שתחזקי את חוסנה ומעמדה של המשענת, כן תוכלי להישען עליה בביטחון ובעוצמה רבה יותר! (ניסוחין בהלכה ולאגדה עמ' 87).

יום שכולו תורה ביום רביעי יום העצמאות ה' באייר באשדוד בבית"כ החיר"א

רח' יצחק הנשיא 22 אזור ג' החל מ- 9:00 בבוקר עד 12:00 בלילה *עזרת הנשים פתוחה

בהשתתפות הרבנים: הרב אליהו כהן, הרב אברהם יוסף, הרב מאיר אליהו, הרב יגאל כהן ועוד רבנים. ב- 1:30 מנחה וארוחת צהריים כיד המלך.

הרב בנימין חותה, הרב נח ישראל ברגר, הרב גדעון בן משה, הרב אלחנן פרץ, הרב אליהו פנחס, הרב יוסף חגי, הרב ליאור גלזר ועוד רבנים.

שעור לגברים באשדוד בכל יום שלישי ב- 8:00 בערב עם הרב אליהו מלכא בנושא:

פרשת שבוע והלכות בבית הכנסת שבמתחם סטאר סנטר [ליד יוחננון] טל: 050-3436004

ניתן לקבל כל שבוע את העלון במייל או בווטסאפ ע"י בקשה חד פעמית או להוריד מהאתר

מנין שחרית באשדוד בימים א-ו בשעה 7:00 הודו בבית"כ אהבה ואחוה רח' ההגנה 24 אזור א'

טל: 08-8644452 אתר העלון: alonhaihud.co.il דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com